Iakttagelser av näringsval och beteende hos Buprestis rustica L.(Col., Buprestidae)

ANNA och KLAS LEJFELT

Lejfelt, A. och K.: Iakttagelser av näringsval och beteende hos *Buprestis rustica* L. (Col., Buprestidae). [Notes on the behavior of *Buprestis rustica* L. (Col., Buprestidae)]. – Ent. Tidskr. 99:35–36 (1978). Lund, Sweden 10 April 1978.

In June 1976 two ♀♀ of *Buprestis rustica* L. were taken in the province of Uppland and kept in an observation box. They were offered twigs of nine different species of trees and bushes and some herbs. They were merely interested in the pine-needles which were eaten on one side only beginning from the top.

In warm and sunny weather they started vibrating with their antennae and producing a sound reminding of that of certain longhorn beetles. Then a movement followed, very like a mating dance. Indoors in strong lighting they made a briefer variation. They were kept alive for more than three weeks.

A. and K. Lejfelt, Tiundagatan 45, S-752 30 Uppsala, Sweden.

Buprestis rustica L. är utbredd över större delen av Sverige (Lindroth 1960), men torde numera i mälarlandskapen vara tämligen sällsynt. Två exemplar av denna praktbagge togs den 27 juni 1976 kl. 13.00 ca 1,4 km SV Uppsala–Näs k:a vid Dalkarskärret, som utgörs av en starrbevuxen våtmark gränsande till blandskog. Vädret var soligt och varmt. Ett exemplar togs flygande över utkanten av starrområdet och en stund senare togs ytterligare ett exemplar sittande på stängselbräda i gränsen till skogspartiet. Båda exemplaren var honor.

De placerades i en observationslåda av plexiglas med formatet 30 × 21 × 21 cm. Botten var täckt med sand. Där låg också en bit av en gammal bräda. I lådan lades sedan kvistar av björk, asp, ek, hassel, sälg, rönn, en, gran, tall samt blad och blommor av rölleka och hundloka. Intresse visades endast för tallkvisten där de alltid klättrade ut till barrspetsen. Sedan åt de på barrets ena sidan ner mot fästet.

Vid soligt och varmt väder då lådan placerades utomhus frambringade de ett gnisslande, om vissa långhorningars påminnande ljud och vibrerade snabbt med antennerna. De kröp sakta närmare varandra och trummade ofta med fram- och mellanbenen mot underlaget. Ljudalstrandet och antennrörelserna pågick hela tiden de närmade sig varandra. När de kommit inom kontaktavstånd trevade de på varandras täckvingar med framför allt mellanbenen men även i någon mån med frambenen. Nu följde ett om parningsspel påminnande rörelseschema, vilket framgår av Fig. 1. Moment b–f varade cirka 25–30 sekunder.

Inomhus i stark belysning utförde de ett något kortare spel (Fig. 2). Beteenden av likartad karaktär har av J. Alcock (1976) observerats hos *Hippomeles planicosta* (Buprestidae). Ett exemplar återfanns död i lådan den 20 juli, det återstående först den 5 augusti.

Litteratur

Alcock, J. 1976. Courtship and mating in Hippomeles planicosta (Col., Buprestidae). – Col. Bull., 30 (4): 343–348. (Dep. Zool., Arizona State Univ., Tempe, AZ 852 81, USA).

Lindroth, C. H. (redig. cur.) 1960. Catalogus Coleopterorum Fennoscandiae et Daniae. – Lund.

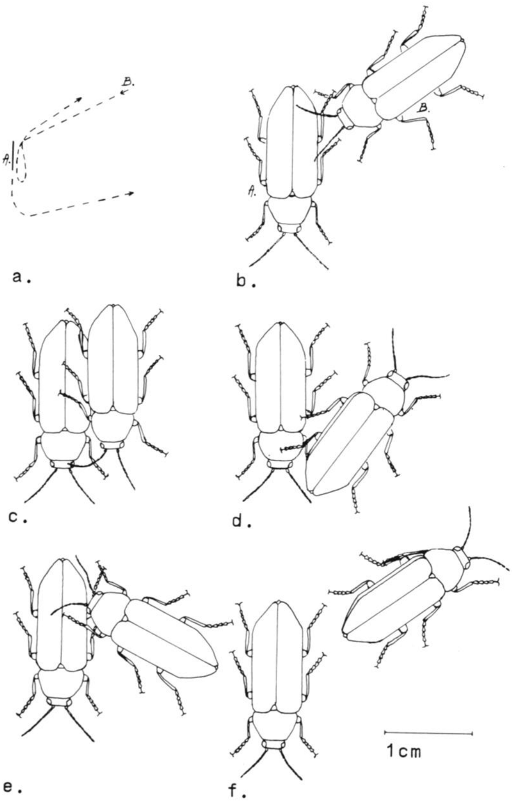

Fig. 1. – a. Rörelseschema. Heldragen linje markerar att A stod still ända tills kontakten upphörde. – b. Före avbildade moment har A suttit och putsat antenner mot framben. B som närmat sig A snett bakifrån buffar på A som vänder upp vänstra sidan något. – c. B fortsätter fram över A:s vänstra sida. – d. B stannar till i detta läge ett ögonblick och vänder samtidigt upp vänster sida något. – e. B står en stund med sin främre del på bakre delen av A:s vänstra täckvinge. Efter en stund gnider B vänster mellanben mot bakbenet. – f. B lämnar A men stannar upp och gnider nu vänster mellanben mot frambenet. Denna gång i samband med att vända upp vänster sida något. B har rört antennerna mycket snabbt utom vid de stillastående momenten i d och e samt vid själva gnidningen i f.

a. Movement pattern. The continuous line indicates that A remained motionless until the contact ceased. – b. Before the phase reproduced, A has been trimming its antennae against its front legs. B, which has approached A diagonally from behind, pushes A which slightly turns up its left side. – c. B moves along over the left side of A. – d. For a moment B stops in this position and at the same time slightly turns up its left side. – e. For a moment B rests its front part on the hind part of the left front wing of A. After a while B rubs its left middle leg against its hind leg. – f. B leaves A but stops and now rubs its left middle leg against its front leg. This time while slightly turning up its left side. B has moved its antennae very quickly except in the immobile phases in d and e and by the actual rubbing in f.

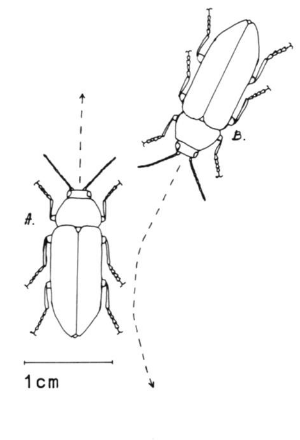

Fig. 2. – Med mycket snabbt vibrerande antenner och under ljudalstring närmar sig B till A som sitter stilla med vibrerande antenner. Då B nått kontaktavstånd trevar hon snabbt med höger framben på A:s högra sida av pronotum och höger täckvinge. När B är i jämhöjd med A sker mesta kontakten med snabba rörelser av framförallt mellanbenet men också i någon mån med frambenet. Efter en stund beger sig A i väg framåt och B fortsätter då också sin väg. De snabba antennviftningarna upphör liksom ljudalstringen.

With very swiftly vibrating antennae and under production of sound B approaches A. A remains seated with vibrating antennae. When B has come close enough for contact it swiftly gropes with its right front leg on the right side of pronotum of A and on its right front wing. When B is on a level with A most of the contact is done by swift movements of mainly the middle leg but also to some extent with the front leg. In a while A moves on forward and then B continues in its own direction. The swift wavings of the antennae ceases as well as the production of sound.